

Informasjon i samsvar med krava i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2016 Valle Sparebank

INNHALDSLISTE

1.	Innleiing og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
3.	Kapitalkrav	2
3.1	Ansvarleg kapital og kapitalkrav	2
3.2	Bufferkrav	4
3.3	Uvekta kjernekapitalandel	4
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	4
4.3	Engasjement fordelt på engasjementstypar, typar av motpartar og geografiske område	5
4.4	Engasjement fordelt på engasjementstypar og gjenstående løpetid	6
4.5	Misleghald, nedskrivningar og avsetjingar på garantiar	7
4.6	Endringar i nedskrivningar og avsetjingar på garantiar	8
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheiter m.v. ved fastsetjing av kapitalkrav	8
4.9	Motpartsrisiko knytt til derivat	9
5.	Eigenkapitalposisjonar	9
6.	Renterisiko	10
7.	Styring og kontroll av risiko	11
8.	Standardiserte skjemaer for offentleggjing av opplysningar om ansvarleg kapital	14

1. INNLEIING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle krava til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tal i dokumentet er per 31. desember 2016 med mindre anna framgår.

Banken nyttar standardmetoden ved utrekning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette inneber at det vert brukt standardiserte myndigheitsbestemte risikovekter ved utrekning av kapitalkravet. For utrekning av kapitalkrav for operasjonell risiko vert basismetoden nytta som inneber at kapitalkravet vert utrekna i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikkje handelsportefølje og reknar difor ikkje kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

Valle Sparebank har ingen selskap som medfører konsolideringsplikt. Dette betyr at rapporteringa eine og åleine gjeld banken.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarleg kapital og kapitalkrav

Tabellen nedanfor viser utrekningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på dei enkelte engasjementskategoriane slik desse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vert kapitalkrav vist for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samla utrekningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarleg kapital (tal i tusen NOK), minimumskrav til ansvarleg kapital (beløp i tusen kroner) og utrekning

Kapitaldekning

Sparebankens fond	188.008
Gåvefond	6.903
Sum egenkapital	194.911
Frådrag for overfinansiert pensjonsskyldnad	-584
Frådrag for immaterielle egedelar	
Frådrag for ansvarleg kapital i andre fin.inst.	-18.237
Sum rein kjernekapital	
Fondsobligasjonar	
Frådrag for ansvarleg kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	
Ansvarleg lånekapital	
Frådrag for ansvarleg kapital i andre fin.inst.	
Sum tilleggskapital	
Netto ansvarleg kapital	176.090

Eksponeeringskategori (utrekningssgrunnlag etter risikovekt)

Statar og sentralbankar	
Lokale og regionale myndigheiter (herunder kommunar)	4.850
Offentlege føretak	
Multilaterale utviklingsbankar	
Internasjonale organisasjonar	
Institusjonar	16.017
Føretak	64.511
Massemarknadsengasjement	
Engasjement med pantesikkerheit i eigedom	510.528
Forfalte engasjement	6.434
Høyrisiko-engasjementer	
Obligasjonar med føretrinnsrett	3.169
Fordring på institusjonar og føretak med kortsiktig rating	
Andelar i verdipapirfond	2.493
Eigenkapitalposisjonar	21.327
Andre engasjement	95.331
CVA-tillegg	
Sum utrekningssgrunnlag for kredittrisiko	724.660
Utrekningssgrunnlag for operasjonell risiko	69.124
Utrekningssgrunnlag for motpartsrisiko	
Sum utrekningssgrunnlag	793.784
Kapitaldekning i %	22,18 %
Kjernekapitaldekning	22,18 %
Rein kjernekapitaldekning i %	22,18 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2016 eit kombinert kapitalbufferkrav på kr 55,57 millionar:

Buffertype	Krav til rein kjernekapital pr 31.12.2016 i mill kr
Bevaringsbuffer	19,85
Systemrisikobuffer	23,81
Motsyklisk buffer	11,91
Kombinert bufferkrav	55,57

Banken har 112,6 millionar i rein kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvekta kjernekapitalandel

Uvekta kjernekapitalandel vert rekna ut frå utrekna kjernekapital med og utan overgangsordningar delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikkje balanseførte postar i kapitaldekningsoppgåva, justert for konverteringsfaktorar (iht i CRR artikkel 429, nr 10)., og engasjementsbeløp for derivat og gjenkjøpsavtalar som ikkje er balanseført.

Uvekta kjernekapitalandel	
Uvekta kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	11,40 %
Uvekta kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfatta av overgangsregler)	

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misleghaldne engasjement:

Eit lån er å rekne som misleghalde når låntakar ikkje har betalt forfalte terminar innan 90 dagar etter terminforfall, eller når rammekredittar ikkje er inndecka innan 90 dagar.

Dersom det ligg føre objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er låna nedskrive. Objektive bevis på at eit utlån har verdifall baserer seg på observerte data banken har kjennskap til om fylgjande type hendingar: Vesentlege finansielle problem hjå låntakar, betalingsmisleghald eller andre vesentlege kontraktsbrot, opplåning for inndecking av termin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling, konkurs.

4.2 Metode for utrekning av nedskrivningar

B Nedskrivninga vert rekna ut som differansen mellom lånets balanseførte verdi og vurdert verdi av pant. Ved utrekninga av dei framtidige kontantstraumane vert sikkerheiten vurdert til pårekneleg salgspris fråtrekt salskostnader.

Vurdering av om det ligg føre objektive bevis for verdifall skal gjennomførast enkeltvis på alle utlån som er vurderte som vesentlege. Vesentlege og spesielt utsette engasjement vert gjennomgjengne minst kvartalsvis. Spesielt fokusert er engasjement kategorisert som høg risiko. Der dei vurderte sikkerheiter openbart ikkje dekker engasjementet, vert det alltid vurdert nedskrivning ved misleghald. I slike tilfelle vert nedskrivninga alltid gjennomført når misleghaldet har lengre varigheit enn 90 dagar. Når det gjeld vurdering av sikkerheiter på panteobjekt ved individuelle nedskrivningar, vert desse verdsette til estimert verkeleg verdi på forventa tidspunkt for realisasjon eller eiga overtaking av sikkerheiter.

Individuelle nedskrivningar reduserer engasjementas rekneskapsførte verdi i balansen, og periodens endringar i vurdert verdi vert resultatført som tap på utlån og garantiar.

Gruppenedskrivning omfattar bankens vurdering av grunnlaget for verdifall på grupper av utlån med tilnærma like risikoeigenskapar. Her inngår også utlån vurdert for individuell nedskrivning, men der objektive bevis for verdifall ikkje er påvist. Såleis vert alle utlån med unntak av dei som har vorte individuelt nedskrive vurderte. Banken sin modell for utrekning av gruppevise nedskrivningar baserer seg på forventa tap i dei ulike risikoklassar.

Gruppenedskrivningar reduserer engasjementas regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringar i vurdert verdi vert resultatført som tap på utlån og garantiar.

4.3 Engasjement fordelt på engasjementstypar, typar av motpartar og geografiske område

Matrisa visar samla engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivningar fordelt på engasjementstypar, typar av motpartar og geografiske område.

Engasjement¹ fordelt på engasjementstypar, geografiske område og typar av motpartar (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringar	Unyttarammer	Garantiar	Sum
Offentleg forvaltning	-	-	-	-
Lønstakarar o.l.	1.108.308	7.051	1.037	1.116.396
Utlandet	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Primærnæringer	13.228	1.453	126	14.807
Bygg og anlegg	33.741	5.205	18.950	57.896
Eigedomsdrift, finansiell tenesteyting	55.217	60	192	55.469
Varehandel, hotell/restaurant	23.701	4.479	3.283	31.463
Transport, lagring	2.525	50	388	2.963
Tenesteytande verksemd	20.329	1.509	100	21.938
Industri og bergverk	17.189	5.263	837	23.289
Sentralbank				
Kredittinstitusjoner				
Sum	1.274.238	25.070	24.913	1.324.221
Heimkommune	371.923	18.855	22.097	412.875
Aust-ogder fylke	222.710	3.574	643	226.927
Resten av Noreg	679.605	2.641	2.173	684.419
Utlandet	-	-	-	-
Gjennomsnitt²	1.234.623	24.088	24.374	1.283.085

¹ Etter individuelle nedskrivningar

² Gjennomsnitt av inngående og utgåande balanse siste år

4.4 Engasjement fordelt på engasjementstypar og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstypar fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstypar og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstypar	Inntil 1 måned	1-3 månedar	3-12 månedar	1-5 år	Over 5 år	Utan løpetid	Sum
Utlån og fordringar		10.371	64.158	233.714	965.995		1.274.238
Ubenyttede rammer			25.070		-		25.070
Garantier				24.913	-		24.913
Sum	-	10.371	89.228	258.627	965.995	-	1.324.221

4.5 Misleghald, nedskrivningar og avsetjingar på garantiar

Matrisen viser misleghaldne utlån og individuelle nedskrivningar på utlån samt avsetjingar på garantiar fordelt på typar av motpartar og geografiske område.

Misleghald, nedskrivningar og avsetjingar på garantiar (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misleghaldne engasjement	Engasjement med nedskrivningar	Samla nedskrivningar ¹	Resultatførte nedskrivningar ¹ siste år	Garantiar med avsetjing ²	Avsetjingar på garantiar
Offentleg forvaltning	-	-	-	-	-	-
Lønstakarar o.l.	4.343	4.159	1.756	571	-	-
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Primærnæringer						
Bygg og anlegg						
Eigedomsdrift, finansiell tenesteyting		14.428	640			
Varehandel, hotell/restaurant						
Transport, lagring	2.402		136	136		
Tenesteytande verksemd						
Industri og bergverk						
Sum	6.745	18.587	2.532	707	-	-
Agder	6.745	18.587	2.532			
Andre delar av Noreg						
Utlandet						

¹ Kun individuelle nedskrivningar

² Samla garantibeløp der det er foretatt avsetjing.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetjinger på garantiar

Endringer i nedskrivninger på individuelle utlån og avsetjinger på garantiar siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantiar
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	1.825	
Periodens konstaterte tap, der det tidlegare er føreteke individuell nedskrivning	-185	
Auka individuelle nedskrivninger i perioden		
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	892	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden		
Individuelle nedskrivninger 31.12.	2.532	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantiar
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	2.600	
Periodens nedskrivning på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	2.600	-

Årets nedskrivning og tilbakeføring på tidlegare års nedskrivninger (beløp i tusen krone)	Utlån	Garantiar
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	707	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantiar	-	
Periodens endring i gruppeavsetjinger	-	
Periodens konstaterte tap, der det tidligere er føreteke individuelle nedskrivninger	183	
Periodens konstaterte tap, der det tidlegare ikkje er føreteke individuelle nedskrivninger	867	
Periodens inngang på tidlegare perioders konstaterte tap	-59	
Periodens tapskostnader	1.698	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekundar, men kan vere aktuelt for utsteder av verdipapir banken plasserer i. I så fall er det rating frå Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjement der ratingen påverkar kapitaldekninga.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheiter m.m. ved fastsetting av kapitalkrav

Matrisa viser samla engasjementsbeløp før og etter at det er teke omsyn til sikkerheiter samt engasjementsbeløp som er fråtrekt den ansvarlege kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.m. ved fastsetting av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fråtrekt den ansvarlege kapitalen	Nytta ratingbyråer	Andel sikra med pant ¹	Andel sikra med garantiar ¹
Statar og sentralbankar	22.660	22.660				
Lokale og regionale myndigheiter (herunder Offentlige foretak	24.251	24.251				
Multilaterale utviklingsbankar	-	-				
Internasjonale organisasjonar	-	-				
Institusjonar	80.087	80.087				
Føretak	87.856	87.216				
Massemarknadsengasjement	-	-				
Engasjement med pantesikkerheit i eigedom	1.188.565	1.188.565			90,28 %	
Forfalte engasjement	6.752	6.105			89,07 %	
Høgrisiko-engasjement						
Obligasjonar med føretrinsrett	31.687	31.687				
Fordring på institusjonar og føretak med kortsiktig rating						
Andelar i verdipapirfond	12.465	12.465				
Eigenkapitalposisjonar	39.564	39.564	18.237			
Andre engasjement	111.226	109.981				
Sum	1.605.113	1.602.581	18.237	-		

¹ Her vert bare teke omsyn til garantiar og pant som har betydning for utrekning av kapitalkrav. Andel rekna av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovudtypar av pant som vert nytta for kapitaldekningsformål er pant i bustad og fritidseigedom. Garantiar har i liten grad betydning for kapitaldekninga. I nokre tilfelle vert nytta garantiar frå bankar eller regionale myndigheiter. Banken nyttar ikkje kredittderivat.

Det vert ikkje tatt omsyn til motrekningsadgang ved utrekning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheiter tar utgangspunkt i sikkerheitens marknadsverdi. Sikkerheiter som er ukjent for oss skal dokumenterast gjennom offentleg takst.

Verdivurdering av bustadeigedomar vert oppdatert ved vesentlege endringar i marknaden, og minst kvart tredje år.

Det vert tatt omsyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som fylgje av konsentrasjon av typar av sikkerheiter ikkje eksplisitt vert tilordna kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knytta til derivat

Banken har ingen derivat pr 31.12.2016.

5. EIGENKAPITALPOSISJONAR

Bankens plassering i aksjar og rentefond er klassifisert som omløpsmiddel, og vurdert til lågaste av kostpris og verkeleg verdi.

Aksjar klassifisert som anleggsmidler (strategisk formål) er vurdert til kostpris, men vert nedskrive når verkeleg verdi vert vurdert/observert å vere lågare enn kostpris.

Matrisa under viser eigenkapitalposisjonar fordelt etter om dei vert halde for vinstformål eller strategisk formål. Matrisa viser også type verdipapir og bokført verdi, verkeleg verdi, realisert vinst/tap siste år og kor mykje av dette som er rekna med i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Eigenkapitalposisjonar (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Verkeleg verdi	Realisert vinst/ -tap i perioden	Urealisert vinst/ -tap	Herav medrekna i kjernekapital ¹	Herav medrekna i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevintsformål	12.565	12.565				
– børsnoterte aksjer	12.465	12.465	211	37		
– andre aksjer og andeler	100	100	152	-30		
Aksjer og andeler – strategisk formål	32.669	35.599				
– børsnoterte aksjer	382	3.210				
– andre aksjer og andeler	32.287	32.389				

¹ "Herav" sikter til urealiserte vinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som ei fylgje av at utlåns- og innlånsverksemda til banken ikkje har samanfallande rentebinding. Dette inneber at når marknadsrenta endrar seg, kan banken fyrst gjennomføre ei renteendring på dei ulike balansepostane med utgangspunkt i regelverk og avtalar. Ei endring av marknadsrentene vil difor medføre ein auke eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatrekneskapen.

Banken har ei låg fastrenteeksponering. Fastrentelån utgjer kr 6,4 mill pr. 31.12.2016. Fastrenteinnskot utgjer ved utgangen av året kr 0 mill. Netto renterisiko knytt til utlåns- og innlånsverksemda vert vurdert som låg.

Lån som banken har teke opp i pengemarknaden har som regel ulik bindingstid. Låna vert regulert 3. kvar månad. Renterisikoen er difor også her liten. Banken har ingen handelsportefølje med obligasjonar. Pliktige likviditetsplasseringar i obligasjonar har korte rentereguleringsintervall slik at renterisikoen her er liten.

Obligasjonsporteføljen har ein gjennomsnittleg durasjon på 0,14. Dette gjev ein rentesensitivitet ved 1 % renteendring på kr. 153.600 ved utgangen av året.

Bankens styre har vedteke rammer for den totale renterisikoen. Renterisikoen vert målt og rapportert årleg gjennom utrekning av effekten av ei renteendring der heile rentekurva vert parallellforskruva med 1 prosentpoeng. Bankens samla renterisiko vert vurdert som låg.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Generelt om risikostyring og kontroll i verksemda

Bankverksemda inneber risiko. Styret har vedteke prinsippa for banken si risikostyring i form av overordna policydokument og områdepolicies for ulike risikoområde. Styret legg vekt på å ha ei aktiv oppfølging av prinsippa, og reviderer desse årleg. For bankverksemda samla kan banken akseptere låg til moderat risiko, medan risikonivået kan variere mellom ulike risikoområde.

Risikokontrollfunksjon

Risikokontrollfunksjon var etablert 1.1.2015. Det er utarbeidd eigen instruks for denne funksjonen. Som eit minimum går risikokontrollfunksjonen gjennom kvartalsvise risikorapportar på alle område og legg fram ei eigen vurdering til styret.

ICAAP

Styret gjennomfører minst to gonger årleg ein ICAAP-gjennomgang for å avdekke risikonivå og tilhøyrande kapitalbehov i bankverksemda. Kredittansvarleg, økonomileiar og banksjef førebur ICAAP gjennomgangen og banken nyttar modellverktøy frå Eika ViS. Det vert utarbeid ein årleg rapport som vert handsama i styret.

Banken nyttar seg aktivt av Eika ViS sine tenester i arbeidet med policydokument og verktøy til bruk i risikostyringa.

Finanstilsynet gjennomførte 17.september 2015 ein varsla inspeksjon i banken som eit ledd i den ordinære tilsynsverksemda deira. Føremålet med inspeksjonen var å gå i gjennom risikostyring og kontroll, risikoprofil og -eksponering, med hovudvekt på kredittområdet. Banken fekk den endelege rapporten etter inspeksjonen i starten av 2016, og rapporten danna grunnlaget for oppfølging av forbetningspunkta Finanstilsynet påpeika. Styret utarbeidde også ein status for oppfølgingsarbeidet innan fristen som var sett til 30.september.

Dei viktigaste risikoområda er omtala her.

Kredittrisikoen

Kredittrisikoen, dvs. risikoen for at ein kunde ikkje kan oppfylle sine skyldnader rettidig, er den største risikoen i banken. Dersom heller ikkje verdien av den underliggjande pantetrygda er tilstrekkeleg til å dekke kravet ved misleghald og eventuell realisasjon av pantet, vil tap oppstå.

Styret vurderer det slik at banken, no som før, må kunne take noko større risiko innan kommunen enn utanfor. Styret vurderer likevel denne risikoen som moderat. Lån og garantiar er rimeleg godt sikra mot tap. Det vert lagt stor vekt på kunden sin økonomi og den trygda som vert stilt. Nedskrivningane på utlånsporteføljen har dei siste fem åra vore marginalt høgare enn snittet for norske bankar.

Det har vorte nytta eit risikoklassifiseringssystem for å lette styret si risikoovervaking. Resultatet av risikoklassifiseringsarbeidet i banken syner at 69% av utlåna har låg risiko, 21% normal risiko og 10 % høg risiko. Nytt risikoklassifiseringssystem utarbeidd i samarbeid med andre Eika-bankar vart innført i andre kvartal i 2015. Systemet byggjer på statistiske modellar som reknar ut sannsynet for misleghald. Tapsutsette engasjement og alle engasjement over ein viss storleik vert vurdert særskild. Alt dette er grunnlaget for nedskrivingane styret har gjort i løpet av året.

Banken har formidla bustadlån for i alt 505,7 mill. kr i Eika Boligkreditt AS. Dette er lån innanfor 60% av panteverdi og har såleis låg risiko. Om lag 31% av personkundelåna i banken er overførte til Eika Boligkreditt AS, mot 29% året før.

I 2016 har banken revidert kredittpolicyen og kreditthandboka, mellom anna med utgangspunkt i forbetningsområda omtala i den endelege rapporten etter inspeksjonen Finanstilsynet gjennomførte i september 2015.

Likviditetsrisikoen

Likviditetsrisikoen er også eit vesentleg risikoområde i banken, og gjeld den risikoen som banken har for å ikkje ha tilstrekkelege likvidar ved forfall av skyldnader. Valle Sparebank skal ha ein låg likviditetsrisiko.

Balansen mellom innskots- og utlånsvolum avgjer behovet for å låne inn frå pengemarknaden. Valle Sparebank har i løpet av 2016 hatt ei noko fallande innskotsdekning, det vil seie innskot i prosent av utlån. Innskotsdekninga var ved utgangen av året 87,6%. Innlånsbehov utover kundeinnskota er dekkja opp med lån frå Kredittforeningen for Sparebankar og obligasjonslån.

Innskot og lånerettar i Noregs Bank, trekkrettar i DNB utgjer saman med obligasjonsporteføljen den vesentlege delen av likviditetsbufferen. Pr. 31.12.2016 utgjorde trekkrettane i DNB 60 mill. kr. Det var pantsett verdipapir i Noregs Bank med ein samla låneverdi på 30,6 mill. kr. Samla obligasjonsportefølje og likvide rentefond utgjer på same tid 109,9 mill. kr. Innskot i Noregs Bank utgjer 22,4 mill. kr.

LCR (liquidity coverage ratio) er 122 pr. 31.12.2016, mot 80 på same tidspunkt året før.

Den generelle likviditetsrisikoen er om lag uendra i løpet av året. Innlånskostnadene for bankane har vore relativt stabile i 2016.

Styret har som tidlegare år revidert likviditetspolicyen, særleg med vekt på tilpassing til nye krav på likviditetsområdet.

Status på likviditetsområdet vert rapportert til styret kvartalsvis i høve til gjeldande krav og rammer i likviditetspolicyen. Likviditetsrisikoen har vore låg heile året, i tråd med bankens risikopolicy.

Eika Boligkreditt vert framleis vurdert som eit viktig verktøy som kan avlaste banken sitt eksterne fundingbehov og gjere banken konkurransedyktig i kampen om personkundelån. Det er klargjort ein utlånsportefølje som kan flyttast til Eika Boligkreditt for raskt å få tilgong til likviditet i ein krisesituasjon.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risikoen banken er utsett for som konsekvens av strategiske val. Måloppnåinga i høve til økonomiske måltal i strategiplanen har vore tilfredsstillande i 2016. Det er gjennomført ei marknadsundersøking som syner at Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar. Satsinga i Kristiansand har medført tilvekst av nye kundar i ei tid med fallande folketal i Valle kommune.

For å sikre eige sjølvstende har banken vald å vere medeigar av Eika-Gruppen AS. Valle Sparebank sin eigardel utgjer 0,47% av selskapet. Eika-Gruppen AS syter for utføring av ein del fellesoppgåver og gjev banken tilgong til å selje ei rekkje finansielle produkt. I tillegg har eigarskapet gjeve avkastning i form av eit årleg utbytte. Eika-Gruppen AS er også eit viktig talerøyr for små sparebankar når det gjeld å påverke framtidige rammevilkår.

Risikoen for at ikkje banken har tilstrekkeleg og rett kompetanse for framtida er eit område styret har fokus på. Valle Sparebank har difor prioritert vidareutdanning og intern opplæring i fleire år. Banken har ein kompetanseplan som skal reviderast årleg. Kompetanseplanen set mål for kompetansenivået i banken og inneheld prioriterte tiltak for å nå måla. Mellom anna er det sett krav om at alle sju kunderådgjevarane i banken skal vere autoriserte som finansielle rådgjevarar (AFR) og sertifiserte som forsikringsrådgjevarar (GOS). Ikkje mange bankar kan syne til tilsvarande tal når ein tek omsyn til bankens storleik.

Styret vedtok ny strategiplan i februar 2016. Til strategiplanen vert det utarbeidd handlingsplan. Styret fylgjer opp strategiplan og handlingsplan to gonger årleg.

Aksjekurs og valutarisiko

Banken har i dag ingen portefølje av verdipapir for å utnytte svingingar i marknaden. Banken driv ingen handel med derivat eller valuta. Valle Sparebank er eigen valutabank ved kjøp og sal av valuta til kundar. Omsetjinga av valuta er lita, og risikoen for kurstap er dermed også låg.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er i hovudsak risikoen for tap knytt til den daglege drifta av banken. Svikt i datakommunikasjon, system og rutinar er døme på tapshendingar. Feil kan også oppstå på grunn av manglande kontrollar, kompetansesvikt, menneskeleg svikt og manglande oppfølging av lover og forskrifter.

Operasjonell risiko, inkludert rapportering av potensielle tapshendingar, vert rapport kvartalsvis til styret.

Internkontrollen i banken er ein viktig reiskap til å kartlegge og forbetre dette risikoområdet. Styret har årleg gjennomgang av internkontrollen.

Internkontroll

Banken har med utgangspunkt i forskrifter om internkontroll hatt gjennomgang av alle vesentlege risikoområde i banken. Internkontrollen vert stadfesta av ekstern revisor.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

		(A) Beløp på datoen for offentlig-gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangsregler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital				
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	175.663,00	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	6.903,00	26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjemekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjemekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser		84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	12.345,00	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	194.911,00	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-584,00	36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-18.237,00	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS			

25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-18.821,00	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	176.090,00	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	

41 a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41 b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41 c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	176.090,00	Sum rad 29 og rad 44	
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		62 og 63	
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	
Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c	

56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjemekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp) herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjemekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp) herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag herav: filter for urealisert tap herav: filter for urealisert gevinst herav:...		468 468	
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggskapital	-	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
59	Ansvarlig kapital	176.090,00	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjemekapital herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjemekapital herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital		472 (10) (b) 469 (1) (b)	
60	Beregningsgrunnlag	793.784,00		

Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjemekapitaldekning	22,18 %	92 (2) (a)	
62	Kjemekapitaldekning	22,18 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	22,18 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	11,50 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,50 %		
66	herav: motyklisk buffer	1,50 %		
67	herav: systemrisikobuffer	3,00 %		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
68	Ren kjemekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	17,68	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			

Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjemekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjemekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjemekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	